

عنوان مقاله:

مدل سازی نقش متغیرهای اقلیمی بر پراکنش کنه تارتن دو لکه ای (*Tetranychus urticae* Koch (Acari: Tetranychidae) در استان آذربایجان غربی

محل انتشار:

فصلنامه محیط زیست جانوری، دوره 15، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

مریم رضائی - بخش تحقیقات جانورشناسی کشاورزی، موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

رضا جوان نژاد - گروه هواشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

کنه تارتن دو لکه ای *Tetranychus urticae* Koch یکی از آفاتی است که به بسیاری از گیاهان در مزارع، باغ ها و گل خانه ها خسارت وارد می کنند. شناخت پراکنش گونه های کنه با استفاده از داده های اقلیمی، تنوع جغرافیایی و تعیین زیستگاه مناسب از منظر جغرافیای جانوری می تواند کمک شایانی در جهت مدیریت بهتر آفات انجام دهد. مدل سازی پراکنش گونه ای از متداول ترین روش ها برای تعیین دامنه و قلمرو بالقوه پراکنش جغرافیایی گونه های گیاهی و جانوری به شمار رفته و معمولاً تعیین این پراکنش به منظور مشخص کردن شرایط محیطی مناسب و هم چنین عکس العمل گونه ها به این شرایط استفاده می شود. در این پژوهش با استفاده از مدل مکسنت پراکنش کنه تارتن دو لکه ای در ۱۵ ایستگاه (باغات سیب) استان آذربایجان غربی انجام شده است. این مدل با استفاده از شش متغیر اقلیمی شامل حداکثر درجه حرارت گرم ترین ماه سال، حداقل درجه حرارت سردترین ماه سال، میانگین درجه حرارت سردترین فصل سال، بارش گرم ترین فصل سال و بارش سردترین فصل سال از میان ۱۹ متغیر اقلیمی و به همراه رکوردهای حضور گونه تهیه شده است. در ادامه برای ارزیابی نتیجه مدل سازی از تحلیل منحنی ROC و مساحت زیر منحنی AUC که یک شاخص کمی از قدرت تشخیص نقاط حضور توسط مدل می باشد، استفاده شده است. سطح زیر منحنی AUC برای داده های به کار رفته در تعیین مدل و داده های به کار رفته در تعیین اعتبار مدل حاکی از عملکرد قابل قبول مدل است. در انتها با بهره گیری از آزمون جک نایف مشخص شد متغیرهای میانگین دمای سردترین فصل سال، میانگین دمای گرم ترین فصل سال و حداقل دمای سردترین ماه سال برای پراکنش کنه تارتن دو لکه ای در استان آذربایجان غربی نقش به سزایی دارند که از این بین میانگین دمای سردترین فصل سال نقش بیشتری در پراکنش کنه تارتن دو لکه ای دارد.

کلمات کلیدی:

آذربایجان غربی، مدل سازی توزیع گونه، پراکنش کنه تارتن دو لکه ای، MAXENT، متغیرهای اقلیمی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1941257>

